

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/365
KARAR NO : 2025/483
KARAR TR : 07/07/2025

ÖZET: 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık alan ve 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih öncesinde, 5434 sayılı Kanun'a tabi hizmeti bulunmayan davacının, tedavisinde kullanılan ilaç bedelinin ödenmemesine ilişkin, uyuşmazlığın çözümünde, 5510 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ADLİ YARGININ görevli olduğu hk.

K A R A R

Davacı : H.O
Vekili : Av. E. A
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekilleri : Av. A. C. F, Av. Ö. D

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili tarafından, "*Meme Malign Neoplazmı*" teşhisi konulan müvekkilinin tedavisinde kullanılan sacituzumab govitecan etken maddeli "*Trodely*" isimli ilacın bedelinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanmadığı belirtilerek, davalı kurumun bu ilacın bedelinin karşılanmayacağına ilişkin, 20/11/2024 tarih ve 106419126 sayılı red kararının iptaline, müvekkilin hastalığının tedavisi sonuçlanıncaya kadar anılan ilacın davalı kurumca karşılanması istemiyle adli yargı yerinde dava açılmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Aydın 1. İş Mahkemesi 13/03/2025 tarih ve E.2024/320, K.2025/57 sayılı kararı** ile, açılan davada uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı olması nedeniyle, mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Aylık iptaline ilişkin kurum işleminin iptali ve yeniden aylık bağlanmasına ilişkin uyuşmazlığın çözümünde, ne 506 sayılı Kanun, ne 1479 sayılı Kanun ne de 5510 sayılı Kanun'un uygulama yeri bulunmamakta olup, yasal dayanağı 2022 sayılı Kanun hükümleri olan davaya konu uyuşmazlığın çözümünde idari yargı görevlidir. Bu durumda aylık iptali ve yeniden aylık bağlanmasına ilişkin talep yönünden tefrik kararı verilerek "Yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden ret" kararı verilmesi,"(Yargıtay 10. Hukuk Dairesi, 07.06.2018 t., 2016/15790 E., 2018/5724 K.) gereğine yer verilmiştir.

2022 sayılı Yasa uyarınca aylık bağlanması ve bu kişilerin özlük haklarına ilişkin konular "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceğinden, bunların iptali için açılan davaların çözüm yerinin İdari yargı yeri olduğu belirgin bulunmakla, 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan "yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmelidir. (Yargıtay 10. Hukuk Dairesi, 09.04.2018 tarih, 2016/15389 E., 2018/3451 K.)

"Görevsiz veya kesin yetki kurallarına göre yetkisiz bir mahkemeden tedbir talep

edildiğinde mahkemenin bu talebi usulden reddetmesi gerekir. Zira görev ve kesin yetki, bir dava şartı olmasının yanında aynı zamanda bir yargılama şartıdır ve tedbir yargılamasında da re'sen dikkate alınır."

Belirtilen maddi ve hukuki olgular çerçevesinde somut olayda, davacının 2022 sayılı Yasa kapsamında aylık aldığı, 5510 sayılı Yasanın 60/c-3 maddesi kapsamında sağlık sigortası hükümlerinden yararlandığı anlaşılan davacının sağlık yardımından yararlanma koşulları ve tedavi giderlerine ilişkin uyuşmazlık ve bu kapsamda ihtiyati tedbir isteminin takdirinin idari yargının görev alanına girdiği, dolayısıyla uyuşmazlığın çözüm yerinin İdari Yargı olması nedeniyle mahkememizin görevsizliğine..."

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. İzmir 7. İdare Mahkemesi 21/04/2025 tarih ve E.2025/671 sayılı kararı ile, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Dava dosyasının incelenmesinden; kanser tedavi görmekte olan davacının tedavisi için önerilen "Sacituzumab Govitecan" etken maddeli "Trodelvy" isimli ilaç bedelinin tedavi süresince kesintisiz olarak karşılanması ve anılan ilaç bedelinin tamamının ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin, İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 20/11/2024 tarih ve 106419126 sayılı işleminin iptali istemiyle açıldığı görülmektedir.

5510 sayılı Kanun'la 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu kapsamında bulunanlar, geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme bağlı tutulmuş ve 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden sonra göreve başlayanlar yönünden, prim esasına dayalı sigorta sistemine geçilmiştir. Bu sistemle, devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, hizmet akdine göre ücretle çalışanlar, tarım işlerinde ücretle çalışanlar, kendi hesabına çalışanlar ve tarımda kendi hesabına çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik rejimi, aktüeryal olarak hak ve yükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplanmıştır.

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği ancak bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Somut olayda davacının, 5510 sayılı Kanun'un 60. maddesinin birinci fıkrasının c bendinin 3. alt bendi kapsamında sigortalı olduğu, 5434 sayılı Kanun'a tabi hizmetlerinin bulunmadığı ve 5510 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesinin ikinci fıkrasındaki hükmün uygulama alanının bulunmadığı gözetildiğinde, tedavisi için reçete edilen ilacın parasının davalı idare tarafından ödenmesi istemiyle yaptığı başvurusunun reddine ilişkin işlemin iptali ve tedavi süresince kesintisiz olarak karşılanması istemiyle açılan davanın, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesindeki düzenleme uyarınca görüm ve çözümünde adli yargının görevli

bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 07/10/2024 tarih ve E:2024/290, K:2024/420 sayılı kararı da bu yöndedir."

5. İzmir 7. İdare Mahkemesi tarafından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyalarının asılları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Genel sağlık sigortalısı sayılanlar" başlıklı 60. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/38 md.)

İkametgahı Türkiye'de olan kişilerden;

a) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının;

1) (a) ve (c) bentleri gereğince sigortalı sayılan kişiler,

2) (b) bendi gereğince sigortalı sayılan kişiler,

b) İsteğe bağlı sigortalı olan kişiler,

c) Yukarıdaki (a) ve (b) bentlerine göre sigortalı sayılmayanlardan;

...

3) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler, genel sağlık sigortalısı sayılır."

7. 5510 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

8. Bu Kanun'un "5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı geçici 4. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/68 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır."

B. Yargı Kararı

9. 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinin iptali istemiyle açılan davada verilen Anayasa Mahkemesinin 22/12/2011 tarihli ve E.2010/65, K.2011/169 sayılı kararında, özetle; 5510 sayılı Kanun'a 5754 sayılı Kanun ile eklenen geçici 4. maddenin yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Kanun kapsamında bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği belirtilmiş, 5510 sayılı Kanun'un

yürürlüğünden sonra Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/07/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca *yapılan* incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

12. Dava, kanser tedavi görmekte olan davacının tedavisi için önerilen "Sacituzumab Govitecan" etken maddeli "Trodelvy" isimli ilaç bedelinin tedavi süresince kesintisiz olarak karşılanması ve anılan ilaç bedelinin tamamının ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin, İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 20/11/2024 tarih ve 106419126 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

13. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'yla, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun bazı maddeleri yürürlükten kaldırılmış, kamu tüzel kişiliğine sahip Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı, hiç bir işleme gerek kalmaksızın, bu Kanunun yürürlük **tarihi** itibarıyla, görevleri ile birlikte, 1. maddeye dayanılarak kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilmiştir.

14. 5510 sayılı Kanun'la 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu kapsamında bulunanlar, geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme bağlı tutulmuş ve 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden sonra göreve başlayanlar yönünden, prim esasına dayalı sigorta sistemine geçilmiştir. Bu sistemle, devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, hizmet akdine göre ücretle çalışanlar, tarım işlerinde ücretle çalışanlar, kendi hesabına çalışanlar ve tarımda kendi hesabına çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik rejimi, aktüeryal olarak hak ve yükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplanmıştır.

15. Somut olayda; davacının 5510 sayılı Kanun'un 60/c-3 maddesi kapsamında

"2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler" kapsamında genel sağlık sigortalısı sayıldığı, sosyal güvenliğe (genel sağlık sigortası) ilişkin somut uyuşmazlıkta 2022 sayılı Kanun hükümlerinin uygulama alanının bulunmadığı, öte yandan davacının 5434 sayılı Kanun'a tabi hizmetlerinin bulunmadığı ve 5510 sayılı Kanun'un geçici 4/2. maddesindeki hükmün uygulama alanının olmadığı gözetildiğinde, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesindeki düzenleme karşısında bu Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İzmir 7. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Aydın 1. İş Mahkemesinin 13/03/2025 tarih ve E.2024/320, K.2025/57 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İzmir 7. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Aydın 1. İş Mahkemesinin 13/03/2025 tarih ve E.2024/320, K.2025/57 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/07/2025 tarihinde, OYBİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

